

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΥΛΙΑ
d.christoulas@realnews.gr

«Παγίδα» αποτελούν τα τεκμήρια διαβίωσης για έναν στους τέσσερις φορολογουμένους και ειδικά για χαμηλόμισθους και χαμηλοσυνταξιούχους, οι οποίοι δεν μπορούν να δικαιολογήσουν την αγορά ενός αυτοκινήτου ή ενός σπιτιού από τα εισοδήματά τους και καλούνται να πληρώσουν περισσότερους φόρους. Ουσιαστικά, οι φορολογούμενοι που πιάνονται στην «τσιμπίδα» των τεκμηρίων διαβίωσης φορολογούνται για τα τεκμαρτά εισοδήματά τους και όχι για τα πραγματικά. Τα τεκμαρτά εισοδήματα μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτερα από τα πραγματικά, εάν ένας φορολογούμενος έχει ένα σπίτι ή ένα αυτοκίνητο. Τα τεκμήρια διαβίωσης είναι ένα θέμα που απασχολεί ιδιαίτερα το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, ενώ ήδη έχουν υπάρξει προτάσεις για να καταργηθούν την επόμενη τετραετία και να αντικατασταθούν από ένα νέο σύστημα εντοπισμού των πραγματικών εισοδημάτων των φορολογουμένων, κυρίως μέσα από την ενεργοποίηση του περιουσιολογίου και την πλήρη εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών ελέγχου.

Σύμφωνα με συζητήσεις που έχουν γίνει στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, δεν αποκλείεται η κατάργηση των τεκμηρίων να γίνει σε δύο φάσεις, δηλαδή να μειωθούν κατά 50% τη μία χρονιά και να καταργηθούν την επόμενη. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία -και με βάση τις φορολογικές δηλώσεις του 2021- στην «παγίδα» των τεκμηρίων πιάστηκαν 1.748.934 φορολογούμενοι από τους συνολικά 6.529.279 που υπέβαλαν δήλωση, ήτοι το 26,79% των πολιτών, οι οποίοι διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που δεν δικαιολογούνται από τα επίσημα εισοδήματα που δηλώνουν. Τα τεκμαρτά εισοδήματα που εντόπισαν πέρυσι οι φορολογικές Αρχές στις δηλώσεις του 2021 ανέρχονται στα 6 δισ. ευρώ. Δηλαδή, ενώ οι φορολογούμενοι δήλωσαν εισοδήματα 3 δισ. ευρώ, προστέ-

θηκε έξτρα εισόδημα σχεδόν 6 δισ. ευρώ, με αποτέλεσμα το συνολικό φορολογητέο εισόδημα να φτάσει τα 9 δισ. ευρώ. Αναλυτικότερα, από το σύνολο των φορολογουμένων επιπλέον φόρους πλήρωσαν 571.088 μισθωτοί που δήλωσαν εισοδήματα 1,31 δισ. ευρώ, αλλά φορολογήθηκαν για εισοδήματα 2,88 δισ. ευρώ, 542.453 συνταξιούχοι πλήρωσαν έξτρα φόρο για εισοδήματα 2,64 δισ. ευρώ, 389.133 εισοδηματίες που δήλωσαν κατά κύριο λόγο εισοδήματα από ακίνητα, τόκους καταθέσεων και μερίσματα φορολογήθηκαν για εισοδήματα 2,05 δισ. ευρώ, 146.292 ελεύθεροι επαγγελματίες πλήρωσαν φόρο για εισόδημα 869 εκατ. ευρώ ενώ δήλωσαν 248 εκατ. ευρώ και 99.958 αγρότες φορολογήθηκαν για εισόδημα 576 εκατ. ευρώ, ενώ δήλωσαν εισόδημα 210 εκατ. ευρώ. Υπό την απειλή των τεκμηρίων διαβίωσης βρίσκονται και φέτος χιλιάδες φορολογούμενοι και ειδικότερα όσοι προχώρησαν κατά τη διάρκεια της περσινής χρονιάς στην αγορά ακινήτου ή απέκτησαν κάποιο ακίνητο με γονική παροχή ή κληρονομιά, με αποτέλεσμα το τεκμαρτό τους εισόδημα να υπερβαίνει το πραγματικό. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δώσουν και όσοι πολίτες με χαμηλά εισοδήματα απέκτησαν ένα αυτοκίνητο.

Επιπλέον φόροι

Τα τεκμήρια είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους αρκετοί φορολογούμενοι πληρώνουν φόρους για εισοδήματα που στην πραγματικότητα δεν έχουν. Ουσιαστικά, ακόμη και ένας άνεργος θα πληρώσει φόρους εάν έχει ένα μικρό σπίτι ή ένα αυτοκίνητο στο όνομά του. Ετσι, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουν οι συνταξιούχοι άνω των 65 ετών, δηλαδή όσοι γεννήθηκαν μέχρι και τις 31/12/1957, ότι δικαιούνται μείωση τεκμηρίων διαβίωσης κατά 30%, αρκεί να το δηλώσουν στη φορολογική δήλωση που θα κάνουν τις επόμενες εβδομάδες. Για τους υπόλοιπους φορολογουμένους, μία από τις πιο συνήθεις τακτικές που ακολουθούνται για την κάλυψη των τεκμηρίων διαβίωσης είναι η ανάληψη κεφαλαίων προηγούμενων ετών, δηλαδή να μπορεί να καλυφθεί η όποια διαφορά ανάμεσα στα τεκμαρτά και στα πραγματικά εισοδήματα με εισοδήματα που αποκτήθηκαν ακόμη και έως

πριν από 20 χρόνια. Σημειώνεται ότι στα τεκμήρια διαβίωσης περιλαμβάνονται το σπίτι, το αυτοκίνητο, τα διδάκτρα σε ιδιωτικό σχολείο, οι οικιακοί βοηθοί, το σκάφος και η πισίνα.

Αναλυτικότερα, τα τεκμήρια διαβίωσης ανέρχονται σε 3.000 ευρώ για τον άγαμο ή τον έγγαμο αν κάνει χωριστά δήλωση και 5.000 ευρώ για ένα ζευγάρι που κάνει κοινή δήλωση. Αρα, έχει τεκμαρτό εισόδημα 3.000 ευρώ ακόμη και κάποιος που δεν έχει κανένα περιουσιακό στοιχείο. Σημαντικό είναι το τεκμήριο και για τους ιδιοκτήτες ακινήτων, το οποίο ανέρχεται στα 40 ευρώ το τ.μ. για διαμερίσματα έως 80 τ.μ., στα 65 ευρώ ανά τ.μ. για διαμερίσματα από 81 έως 120 τ.μ. και στα 200 ευρώ ανά τ.μ. για διαμερίσματα από 201 έως 300 τ.μ., ποσά τα οποία προσαυξάνονται κατά 20% όταν πρόκειται για μονοκατοικίες. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι με τα τεκμήρια διαβίωσης κατοικιών δεν επιβαρύνονται μόνο οι ιδιοκτήτες, αλλά και οι ενοικιαστές.

Τα τεκμήρια διαβίωσης ανεβαίνουν ακόμη περισσότερο εάν κάποιος διαθέτει ένα αυτοκίνητο, είτε το αγοράσει καινούργιο είτε ακόμη και μεταχειρισμένο. Ετσι, για ένα αυτοκίνητο 1.200 κ.ε., το τεκμήριο ανέρχεται στα 4.000 ευρώ. Για οχήματα από 1.200 έως 2.000 κ.ε. προστίθενται επιπλέον 600 ευρώ ανά 100 κ.ε., ενώ τεκμήριο αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα δάνεια, τα ιδιωτικά σχολεία και οι δαπάνες για οικιακές βοηθούς.

Απόληια επιδομάτων

Τα τεκμαρτά εισοδήματα αποτελούν και έναν από τους βασικούς λόγους για τους οποίους κυρίως χιλιάδες άνεργοι, χαμηλόμισθοι ή χαμηλοσυνταξιούχοι χάνουν διάφορα επιδόματα. Ετσι, πολίτες που έχουν ακόμη και μηδενικά εισοδήματα δεν λαμβάνουν επιδόματα επειδή διαθέτουν ένα μικρό σπίτι ή ένα αυτοκίνητο. Σημειώνεται ότι πολλά επιδόματα δίδονται με βάση το φορολογητέο εισόδημα, το οποίο είναι το πραγματικό ή το τεκμαρτό. Οποιο εισόδημα είναι μεγαλύτερο είναι και αυτό που λαμβάνεται υπ' όψιν από τις κρατικές υπηρεσίες προκειμένου να δοθούν οι ενισχύσεις.

6
δισ. ευρώ
το έξτρα
εισόδημα που
εντόπισαν οι
φορολογικές
Αρχές με τη
χρήση των
τεκμηρίων

Ένας στους τέσσερις φορολογουμένους με χαμηλά εισοδήματα θα πληρώσει φόρους για τα τεκμαρτά και όχι για τα πραγματικά εισοδήματά του

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ένα ζευγάρι έχει 12.000 ευρώ συνολικό επίσημο εισόδημα, αλλά, επειδή έχει ένα ιδιόκτητο σπίτι 80 τ.μ. και ένα αυτοκίνητο 1.600 κυβικών εκατοστών, το τεκμαρτό του εισόδημα φτάνει στα 17.480 ευρώ και κάνει διάφορα επιδόματα.